

FOLKETINGET

Høring om migrantarbejderes forhold i byggebranchen

Beskæftigelsesudvalget

Onsdag den 27. november 2024 kl. 13.00-16.00

FOLKETINGET

Velkomst

Thomas Skriver Jensen (S), formand for
Beskæftigelsesudvalget
Jens Joel (S), beskæftigelsesordfører

Høring om migrantarbejderes forhold i byggebranchen
Beskæftigelsesudvalget

FOLKETINGET

Personlig fortælling

Rodrigo Matias Perea, tidligere ansat i byggebranchen

Ioan-Constantin Stoita, tidligere ansat i byggebranchen

Høring om migrantarbejderes forhold i byggebranchen

Beskæftigelsesudvalget

FOLKETINGET

Præsentation af rapporten Migrantarbejderes Arbejdsmiljø og Sikkerhed i Bygge- og anlægsbranchen

Laust Høgedahl, medforfatter

Charlotte Hooper Overgård, medforfatter

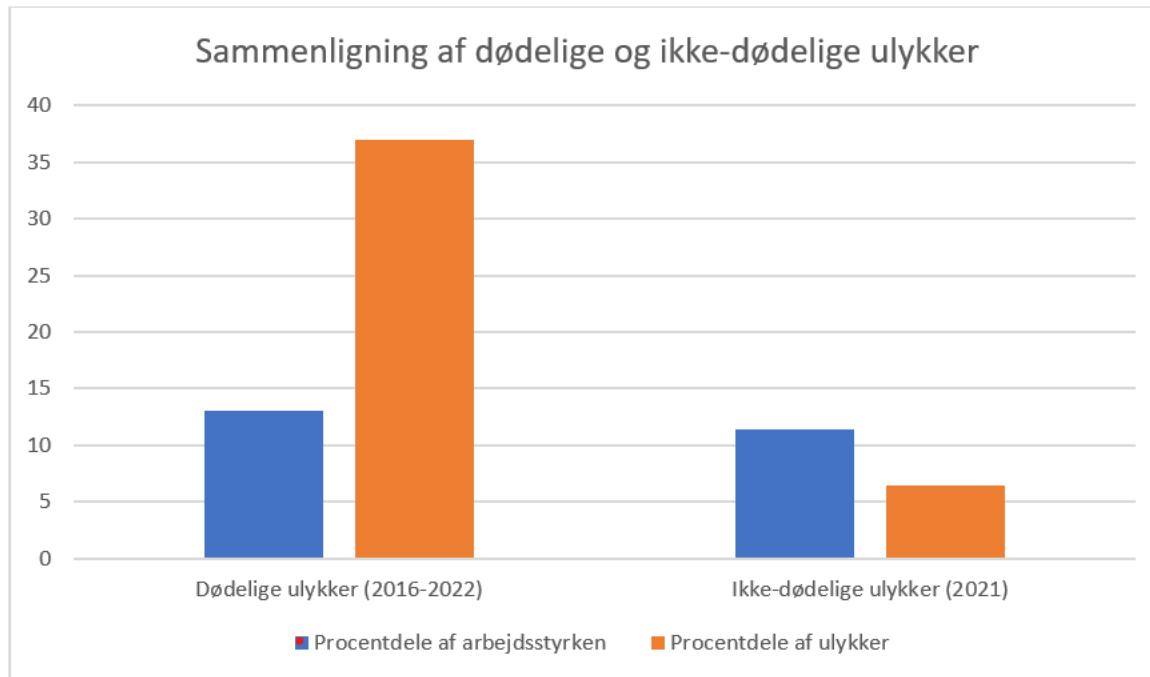
Høring om migrantarbejderes forhold i byggebranchen
Beskæftigelsesudvalget

Migrantarbejderes Arbejds miljø og Sikkerhed i Bygge- og anlægsbranchen

Høring om migrantarbejderes forhold i byggebranchen
Folketingets Beskæftigelsesudvalg d. 27. november
Laust Høgedahl & Charlotte Hooper Overgård

Det begyndte med et paradoks

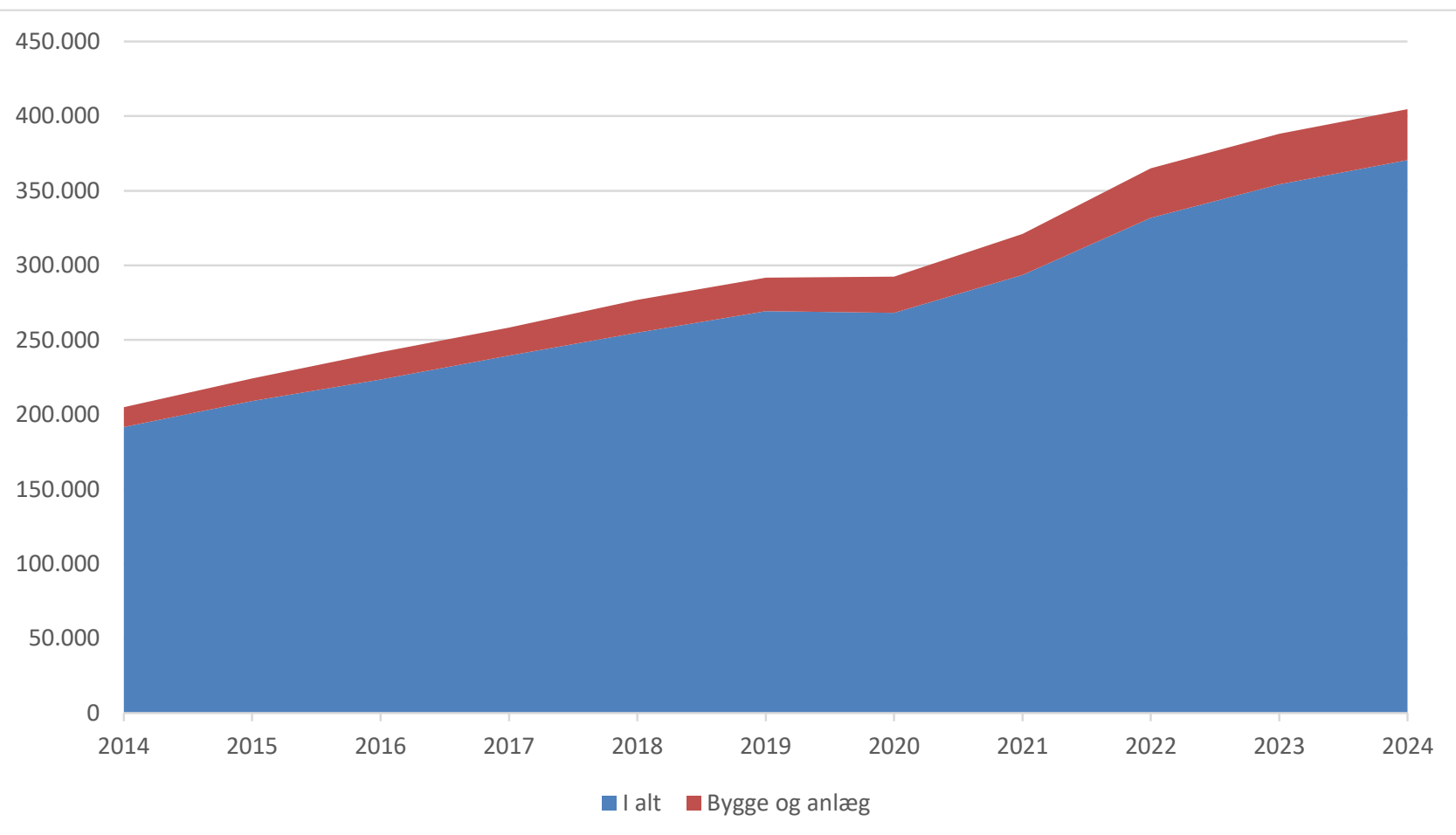
Figur: Sammenligning af dødelige og ikke-dødelige ulykker, alle migrantarbejdere i bygge- og anlægsbranchen, i %

- På bygge- og anlægsområdet udgør udlændinge ca. 12 - 13% af de beskæftigede (fra 2016 til 2022)
- Cirka 37% af dødsulykker (AT, 2016-2022)
- Cirka 7% af anmeldte ikke-dødelige arbejdsulykker (RAS, CPR og BFL registre, 2021)

Omfanget er blevet større

Tabel 1: Antal migrantarbejdere i DK fordelt på branche, 2014 – 2024 (absolutte tal)

- De sidste ti år er der sket en fordobling af antallet af migrantarbejdere i DK
- Migrantarbejdere bidrager med 45 % af den samlede beskæftigelsesfremgang fra 2013 – 2023 (DØR, 2024)
- Gruppen af migrantarbejdere fra 3. lande (uden for EU) vokser.

Kilde: Jobindsats. Dk

Anm. Tallene er fra september de pågældende år

Forskningsspørgsmålet

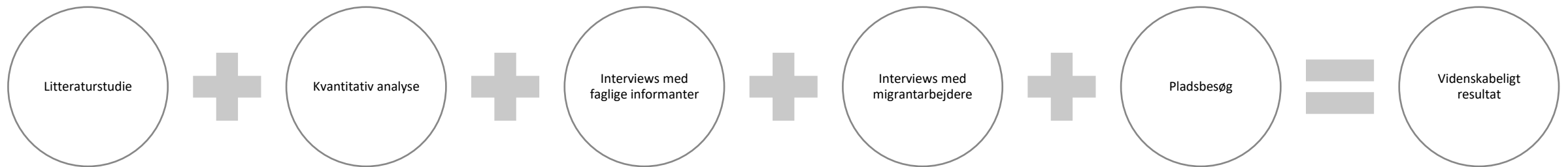
Hvordan er udenlandsk arbejdskrafts arbejdsmiljø og sikkerhed i den danske bygge- og anlægsbranche?

- **Hvorfor forskelle mellem danskere og migranter?**
- Særligt farlige brancher?
- Hvad med ulykker og underrapportering?
- Afhængigt af om dansk eller udenlandsk virksomheder?
- "Smitter" det?

Design og metode: 5 ben i forskningsprojektet

- Litteraturstudie – hvad siger den danske og internationale forskning?
- Kvantitativ analyse af registerdata: CPR-registret (CPR), Den registerbaserede arbejdsstyrkestatistik (RAS), Beskæftigelse for lønmodtagere registret (BFL), Landspatientregistret (LPR), EASY-registret.
- Interviews med 37 faglige informanter (fx fra Arbejdstilsynet)
- Interviews med 84 migrantarbejdere
- Byggepladsbesøg

Afrapportering og publikationer

Rapport (kort og lang version)

**MIGRANTARBEJDERES
ARBEJDSMILJØ OG
SIKKERHED I BYGGE- OG
ANLÆGSBRANCHEN**

HOVEDRAPPORTEN

Center for Arbejdsmarkedsforskning, Aalborg Universitet, Aalborg 2023

Forskningsnotater (fact sheets)

Er migrantarbejdere i bygge- og anlægsbranchen mere udsatte for ikke-dødelige uheld end danskere?

Fakta om migrantarbejdere i bygge- og anlægsbranchen, notat 1
Dr. Charlotte Overgaard, Center for Arbejdsmarkedsforskning, Aalborg Universitet

Der bliver ofte stillet to spørgsmål.
Spørgsmål 1: Er migrantarbejdere i bygge- og anlægsbranchen mere udsatte for ikke-dødelige arbejdsulykker end danskere?
Spørgsmål 2: Hvor stor er forskellen?
Dette notat besvarer disse to spørgsmål.

Id: Systematiske litteraturstudier er enige om, at migranter har flest ulykker

En række internationale litteraturstudier¹⁻⁹ cementerer, at migrantarbejdere er mere udsatte for ulykker end den nationale befolkning i alle brancher. Og at denne udsathed gælder for alle lande¹⁰.

Te: Migranter har flere dødsulykker end danskere, især i bygge- og anlægsbranchen

Der er en overrepræsentation af udlændinge i statistikkerne over dødsulykker på arbejdspladser i Danmark. Således udtaler tidligere beskæftigelsesminister Peter Hummelgaard, at

"Udenlandske medarbejdere udgør gennemsnit 18% af dødsulykkerne, men kun ca. 10% af de beskæftigede. Overrepræsentationen ser ud til at gøre sig særligt gældende på bygge- og anlægsområdet, hvor udlændinge udgør ca. 37% af dødsulykkerne, men kun ca. 13% af de beskæftigede".

Hummelgaard henviser til statistikker fra Arbejdstilsynet for perioden 2018-2022, og tallene er fremlagt på samråd i september 2022.

Tabel 4: Migranternes procentvise andel af dødsulykker sammenlignet med beskæftigelsesandel

Gruppe	Procentvise andel af dødsulykker
Beskæftigede i alt	~10%
Bygge- og anlægsbranchen	~37%

1) Ahonen, E., Benítez, F. Risk of Falls and Non-Fatal Occupational Injury in Foreign Workers in Spain. Journal of epidemiology and community health 2006, 60, 624-628. <https://doi.org/10.1136/jech.2005.044465>
2) Casanova, M., Lopez, J., Vercillo, S. & Ferrer, M. Occupational Injuries in Spanish Migrant Workers: A Systematic Review. Journal of Occupational Rehabilitation 2018, 15, 200-206.
3) Davis, A., Khan, J., Quinn, D., Stark, J., Smith, S. Double Injury Reporting Investigation in the South East of France: 2009-2017. Injury 2020, 41(1), 89-91. <https://doi.org/10.1016/j.injury.2020.01.118>
4) DeLorenzo, C. & Scott, J. Occupational Injuries in Foreign Worker Populations: A Systematic Review. Journal of Occupational Rehabilitation 2009, 16(1), 109-110.
5) Hooij, M., Buijs, A. Migratie en Arbeidsomstandigheden: Een Literatuuroverzicht. Arbeidsomstandigheden 2020. https://doi.org/10.1007/978-94-007-5193-5_5
6) Hummelgaard, P. Systematic Review and Meta-Analysis of the Literature on Occupational Injuries and Fatalities Among Migrant Workers. The Lancet Public Health 2019, 1(7), e373-e383. [https://doi.org/10.1016/S2468-2667\(19\)30020-9](https://doi.org/10.1016/S2468-2667(19)30020-9)
7) Johnson, E. D., Bennett, P. P., Hooij, M., & Ferrer, M. Occupational Injuries Among Migrant Workers. International Journal of Work, Environment & Health 2007, 10(1), 94-104. <https://doi.org/10.1080/15458680701545868>
8) Johnson, E., Ferrer, M., Hooij, M., Buijs, A., Ferrer, M., & Ferrer, M. Occupational Injuries and Occupational Health Outcomes among International Migrant Workers. Journal of Occupational Rehabilitation 2018, 15(1), 1-10.
9) Johnson, E. D., Bennett, P. P., Hooij, M., & Ferrer, M. Occupational Injuries Among Migrant Workers. International Journal of Work, Environment & Health 2007, 10(1), 94-104. <https://doi.org/10.1080/15458680701545868>
10) Johnson, E., Ferrer, M., Hooij, M., Buijs, A., Ferrer, M., & Ferrer, M. Occupational Injuries and Occupational Health Outcomes among International Migrant Workers. Journal of Occupational Rehabilitation 2018, 15(1), 1-10.

Videnskabelige artikler

Nordic journal of working life studies | Volume 13 | Number 3 | September 2023

Migrants' Work Environment in the Danish Construction Sector: a Scoping Study¹

- Charlotte Overgaard¹
Professor, Aalborg University, Centre for Labour Market Research, Denmark
- Magnus Jespersen
Research Assistant, Aalborg University, Centre for Labour Market Research, Denmark
- Laust Hagedahl
Associate Professor, Aalborg University, Centre for Labour Market Research, Denmark
- Trine Lund Thomsen
Associate Professor, Aalborg University, Department of Culture and Learning, Denmark

ABSTRACT
This study of existing research maps out what is known about the work environment of migrant workers employed in the construction sector in Denmark. Through the systematic approach offered by a scoping study and using two conceptual models identifying determinants of worker health and safety as analytical frameworks, we identify an overall paucity of research concerned specifically with the health and safety of migrants. A broader literature shows that migrants are vulnerable workers who are channelled into 3D jobs and face job insecurity. Migrants also face poor treatment and segregation. We conclude by identifying 10 gaps in the current literature, including a lack of solid evidence concerning accidents and risks.

KEYWORDS
Construction / migrants / occupational health and safety / scoping study / wellbeing / work environment

Introduction
The international literature agrees that migrant workers are among the most vulnerable members of society. They are often engaged in what are known as 3D jobs, that is, jobs that are dirty, dangerous, and demanding (sometimes also degrading or demeaning). This is the result of migrants being relegated to the most dangerous jobs and tasks (Ahonen et al. 2007; Jasi et al. 2020). They work for less pay, for longer hours, in insecure jobs, and in worse conditions than non-migrants, and are often subject to human rights violations, abuse, and violence (Andersen & Felbo-Kolding

Article

EID
Economic and Industrial Democracy
July 2019
© The Author(s) 2019
Article reuse guidelines:
sagepub.com/journalsPermissions.nav
DOI: 10.1177/1469148119831267
journals.sagepub.com/home/eid

Employer strategies for undermining migrants' power resources: Evidence from the Danish construction sector

Charlotte Hooper Overgaard¹ and Laust Hagedahl²
Aalborg University, Denmark

Abstract
In this article, the authors investigate how employer power is enacted and exercised in everyday processes at a time of non-conflict from the perspective of migrant workers. Relying on qualitative analysis of more than 120 migrants and professionals from the Danish construction sector, the authors demonstrate the various ways in which employers disrupt and deactivate worker power resources through gradual and consistent efforts to isolate migrant workers, create dependencies and wedges between them and hinder migrants' opportunities to use their voice and gain knowledge, to the detriment of collectivism and unionism.

Keywords
Construction, Denmark, industrial relations, migrants, power resources, segmentation

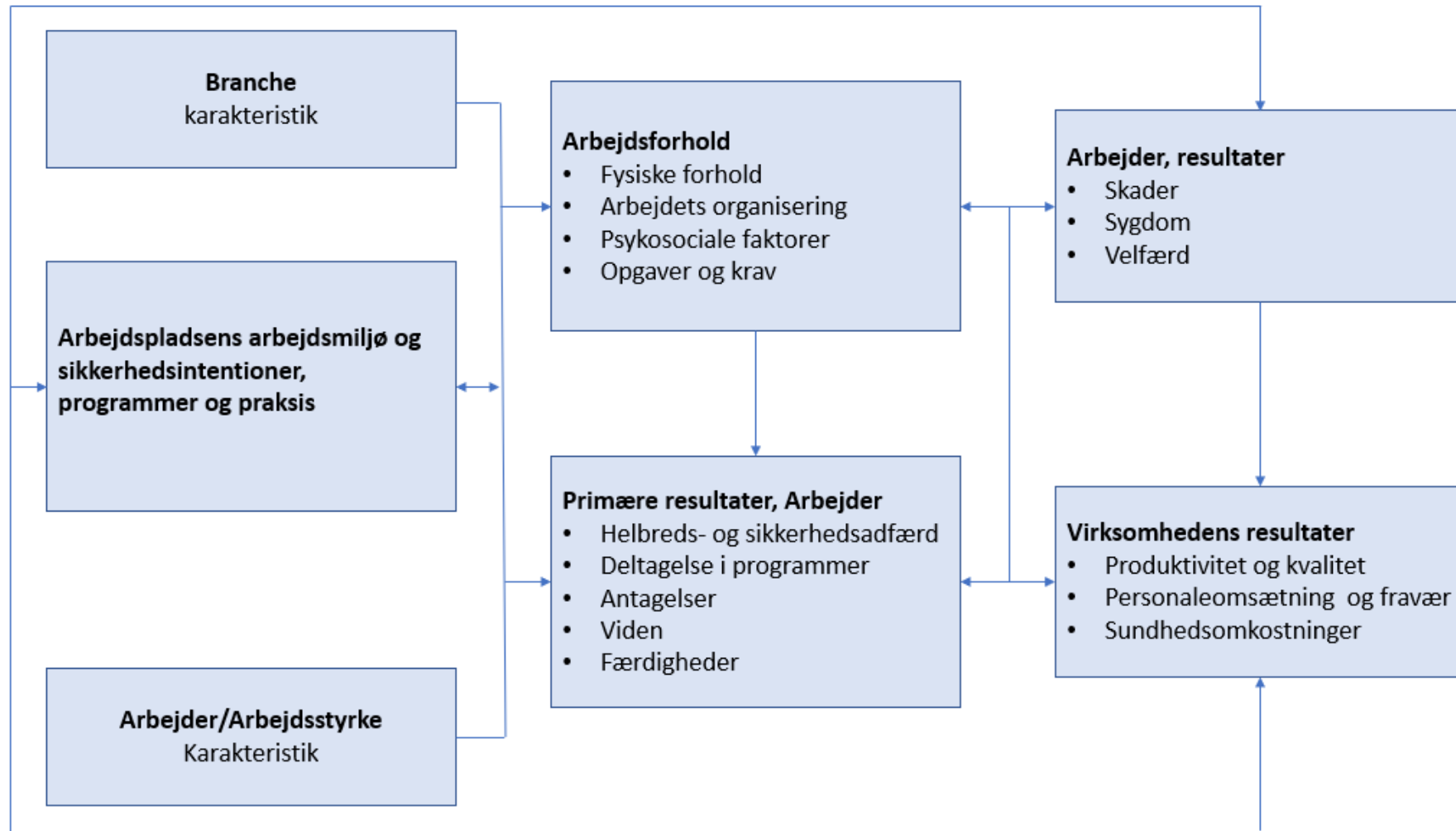
Migration is a challenge to worker solidarity and unionism
Labour migration is increasingly associated with precariousness, social dumping and wage theft. Indeed, as Anheuliz and Refslund (2019: 683) argue, "employer-driven labour migration creates some of the most precarious work within the European Union because employees use unorganised and highly mobile migrant workers as a source of cheap labour". Furthermore, migration is a challenge to unionism and worker solidarity (Refslund and Sippola, 2022). Research has shown it is difficult to establish solidarity

Corresponding author:
Charlotte Hooper Overgaard, Aalborg University, Fibigerstrade 1, 61 9220 Aalborg Ø Denmark, Aalborg, 9100, Denmark.
Email: lorsoe@gmail.com

Grunde til forskelle i ulykkesprofil

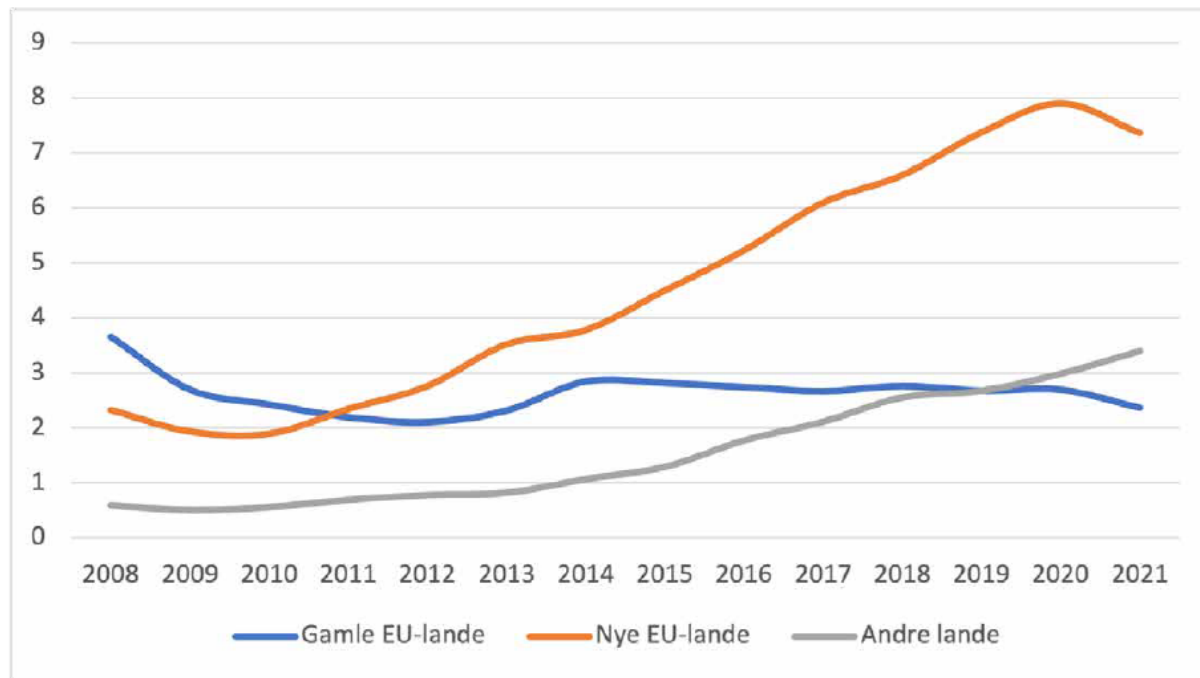
Den teoretiske inspiration - analyserammen

Analyseramme udviklet af Sorensen m.fl. (Sorensen et al., 2016, 2019, 2021) på Center for Work, Health and Wellbeing på the Harvard T.H. Chan School of Public Health.

Fysiske forhold: Migranterne sorteres på alle niveauer

FIGUR 20: ANDELE AF MIGRANTARBEJDERE I DE FARLIGSTE BRANCHER I BYGGERIET, I %, FORDELT PÅ TRE GRUPPER

1. De farligste brancher, byggeri og landbrug

2. Farligste underbrancher indenfor byggeriet, fx nedbrydning (jf. figur)

”[om nedbrydningsbranchen red.] der er jo stort set ikke danskere, der udfører den slags arbejde.”

3. De farligste opgaver, især de manuelle

”Slæb, slæb, slæb. Bland, bland, bland og så byg.”

4. Hvor det er særligt farligt

”Fx på udkanten af et tag. Og i elevatorskakte osv.”

3-D jobs

I den internationale forskningslitteratur findes ofte betegnelsen 3D-jobs. 3D-jobs er "dirty, dangerous and demanding" eller alternativt "dirty, dangerous and difficult/demeaning") altså beskidte, farlige og krævende/svære/nedværdigende jobs. Betegnelsen 3D-jobs er et relativt nyt begreb, som bruges bredt i USA til at betegne manuelt arbejde, især i industrien, som ofte varetages af migrantarbejdere (Flynn, 2014). Udtrykket stammer fra det japanske udtryk 3K: kitanai, kiken, kitsui, som også bruges til at betegne det beskidte og hårde manuelle arbejde, som også i Japan primært varetages af migranter (Connell, 1993)

Arbejdets organisering

- Højt arbejdstempo og arbejdspress som ikke matches af et tilsvarende pres på danske arbejdere.
- Lange arbejdsdage og -uger.
- Trusler om fyring - påvirker trivsel og sikkerhed og bliver brugt til at gennemtrumfe arbejdsgivers beslutninger.
- Manglende instruktion i arbejdet.
- Manglende kollegialitet med danskere: Migranterne beskriver et positivt, men distanceret forhold til danskerne, hvor der ikke er meget interaktion og kun meget sjældent udenfor arbejdspladsen. Dette forringer ifølge migranterne deres egen magt *vis-a-vis* arbejdsgivere og dermed mulighed for at sige fra overfor farligt arbejde.
- Forskelsbehandling og arbejdsgivers manglende bekymring for mennesket bag arbejdskraften:
Forskelsbehandling i forhold til arbejdsopgaver, behandling og krav.

// *Og så generelt er min erfaring at de ulykker, som sker, det sker fordi der bliver pålagt et højt arbejdstempo. Og når man skal udføre noget hurtigt, så går det hurtigt galt.*

(DAWID FRA POLEN)

Migranternes risikovillighed og viden

Afvejer løn overfor risiko

”[Migranterne] gør ting, som vi danskerne ikke kunne drømme om at gøre. Og det er jo klart. For de er jo økonomisk afhængige af, at der skal mad på bordet.”

Manglende viden om rettigheder

”Danskerne ved det godt. De kender godt reglerne, og ved godt at de skal have arbejdstøj, at de skal have udstyr, at de skal have en eller to eller tre pauser i løbet af dagen. Polakker kender ikke noget til alt det.”

Større magtdistance

Er derimod hverken yngre, ældre eller mere eller mindre ugifte/gifte end danskere. Lidt flere mænd (hvilket er forbundet med risikovillighed)

Danskere		Migranter	
Alder	40,6 år	Alder	39 år
Kvinder	10,89%	Kvinder	6,72%
Gift	42,46%	Gift	42,51%

Migrantarbejdernes medbragte viden og kultur

Der har eksisteret en forestilling om, at migranterne er orienteret mod egne/andre (læs: dårligere) måder at arbejde på i hjemlandet.

- Men forestillingen om den "typiske" migrant er ikke korrekt.

FIGUR 6: TRE GRUPPER AF MIGRANTER, DEFINERET I FORHOLD TIL VIDEN OM HJEMLANDETS BYGGEPLADSER

Vi identificerer tre nogenlunde afgrænsede grupper blandt informanterne:

1. Håndværker i hjemlandet, migration for at arbejde som håndværker i Danmark (karrierehåndværkere)
2. Håndværker kommet til Danmark via andre europæiske lande (nomader)
3. Ikke håndværker i hjemlandet, blevet håndværker i takt med migrationen (Opportunister)

Sikkerhed- og arbejdsmiljøindsatsen

- ▶ Introkurser er hurtigt overstået, af og til blot en formalitet
- ▶ Det er svært for selv de bedste arbejdsmiljøansatte at få gennemført gode arbejdsmiljøtiltag
- ▶ Nogle (mange) arbejdsmiljøansatte er for dårligt klædt på
- ▶ Sproglige udfordringer i arbejdsmiljøindsatsen
- ▶ Migranter udelukkes fra arbejdsmiljøorganisering
- ▶ Formel, fremfor reel sikkerhed
- ▶ Arbejdstilsynets indsats besværliggøres

// Der er en holdning blandt de store aktører, at vi skal påvise, at vi har gjort noget for det, så derfor pålægger vi, at de skal have hjelme på, handsker på, men de fjerner ikke de store problemer for de koster.

(FAGFORENING)

Branchen

- ▶ Økonomi og tidsplaner har hovedprioritet på bekostning af arbejdsmiljø
- ▶ Kæder udhuler muligheden for at gå godt på arbejde
- ▶ Usikre, prekære ansættelsesforhold modvirker langvarige indsatser
- ▶ Generaliseret frygt, mistillid
- ▶ Arbejdskriminalitet

// Der bliver bare tænkt mere penge, end der bliver tænkt sikkerhed. Og det er jo bare realiteten.

(ARBEJDSMILJØANSAT)

En sammenfatning: Hovedgrunde til at migranter er mere udsatte

Tildeling af 3D-arbejde

Arbejdsvillighed under tvang

Segregering, udelukkelse

Skabelse, opretholdelsen og accept af B-hold

Ansvarsforflyttelse

Generaliseret frygt

Formel i stedet for reel sikkerhed

Usikre ansættelsesforhold

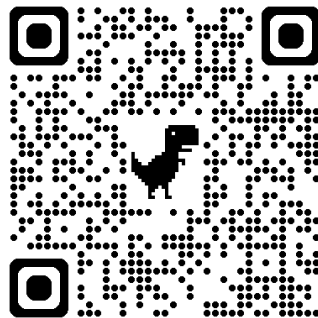
Kæder

Migranterne tilskrives ikke menneskelig værdi

Arbejdskriminalitet

Tak for jeres opmærksomhed

hogedahl@dps.aau.dk / lotteo@gmail.com

FOLKETINGET

Katrine Wied Christensen

Kontorchef, Arbejdstilsynet

Høring om migrantarbejderes forhold i byggebranchen
Beskæftigelsesudvalget

Indsatsen mod social dumping i bygge- og anlægsbranchen

Høring i Folketingets Beskæftigelsesudvalg

Tilsyn i byggeriet

Fællesaktioner med andre myndigheder	RUT-tilsyn	Opsøgende kørsel
Tilsyn på baggrund af klager	Helhedsorienteret tilsyn på byggepladser (HOT)	Skærpet tilsyn med store infrastruktur- og byggeanlægsprojekter (SDI)

Den fælles myndighedsindsats og indsatssteamet

- Siden 2012 har der været afsat midler til en fælles myndighedsindsats for ordnede forhold på arbejdsmarkedet (social dumping)
- Arbejdstilsynet, Skattestyrelsen, og politiet gennemfører årligt 8 landsdækkende og 40 regionale fællesaktioner på steder med mistanke om social dumping og brug af illegal arbejdskraft i relevante brancher.
- På fællesaktionerne kontrollerer myndighederne virksomhedernes arbejdsmiljø og skatteforhold, og om de udenlandske medarbejdere har arbejds- eller opholdstilladelse.

Indsatssteamet bygger oven på den eksisterende fælles indsats ved at:

- Understøtte det eksisterende kontrolarbejde
- Anvende data til at identificere kontrolobjekter
- Højere grad af systematik og opfølgning mellem myndighederne.

Målgruppen er:

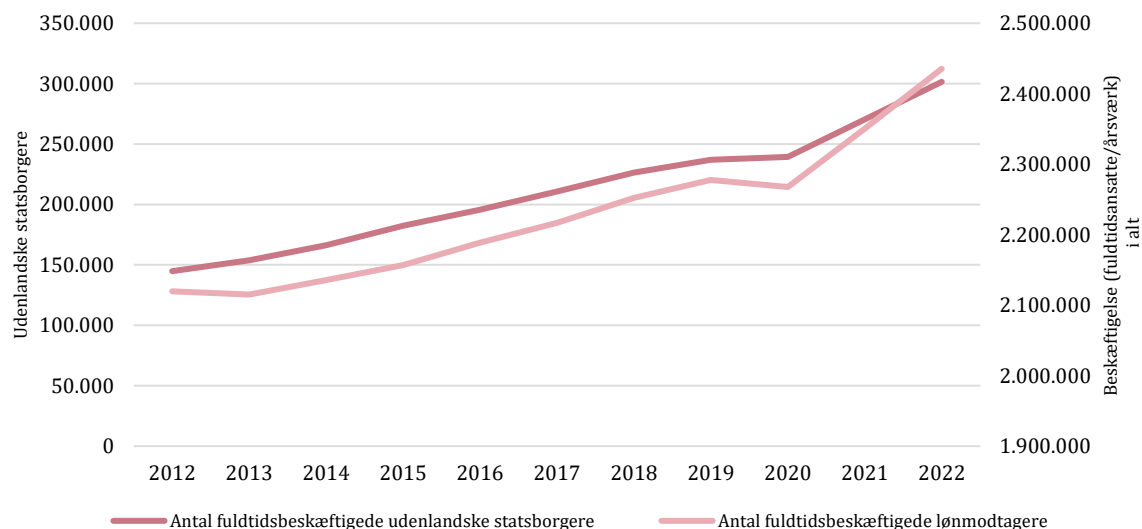
- Udenlandske virksomheder
- Danske virksomheder med udenlandske ansatte

Tilsyn med social dumping fordelt på brancher

Brancher	Tilsynsbesøg
Bygge og anlæg	4.931 (66,1 %)
Transport	941 (12,6 %)
Kontorer, herunder vikarbureauer	487 (6,6 %)
Restauranter og barer	368 (4,9 %)
Landbrug, skovbrug og fiskeri	272 (3,7 %)
Rengøring	123 (1,7 %)
Andre brancher	338 (4,5%)
Samlet tilsyn i alle brancher	7.460 (100,0 %)

Stigende antal udenlandske lønmodtagere i Danmark

- Antal udenlandske lønmodtagere er fordoblet fra 2012-2022.
- Andelen af udenlandske lønmodtagere i den samlede arbejdsstyrke er steget fra 7 procent i 2012 til 12 procent i 2022.
- Udenlandske lønmodtagere navigerer mindre hjemmevant på det danske arbejdsmarked, hvilket udgør en særsilt udfordring for arbejdsgivere, myndigheder og kolleger.

Udfordringsbillede

- Hver ottende medarbejder i Danmark er udenlandsk statsborger.
- Eksempler på meget grove overtrædelser af arbejdsmiljøloven, hvor udenlandske arbejdstagere arbejder under dårlige vilkår med meget nedslidende arbejdsopgaver.
- Eksempler på virksomheder, som gentagne gange overtræder arbejdsmiljøloven og ikke efterkommer deres afgørelser.
- Komplekse virksomhedskonstruktioner og urigtige oplysninger vanskeliggør myndighedskontrollen.
- Eksempler på sort arbejde og hvidvask i byggebranchen
- Social dumping skaber en risiko for, at et dårligt arbejdsmiljø bliver et konkurrenceparameter.

Politiske initiativer mod social dumping

Intensiveret tilsyn og entreprenørstop

Hyppigere besøg på byggepladser med mange overtrædelser samt stop for entreprenører med mange afgørelser.

Indsatsteam

Tværgående indsatsteam til særligt grove og komplicerede sager.

Boligtilsyn

Nyt krav om minimumsstandarder for boliger, der stilles til rådighed af arbejdsgiveren fra juli 2025.

Særlige kommunikationsindsatser

Regler og rettigheder på det danske arbejdsmarked + kommunikation til udsatte brancher.

Styrket indsats mod illegal arbejdskraft

Identifikationskrav samt yderligere oplysninger i RUT-registeret for 3. landsborgere.

Tiltag på asbestområdet

Nyt krav om asbestautorisation fra januar 2025 samt øget tilsyn.

Kommende kampagneinitiativer

Information på workplacedenmark.dk målrettet udenlandske arbejdstagere samt markedsføring af sitet med bl.a. videoer og visitkort.

Tilsynsindsats og kampagne målrettet restaurationsbranchen.

En fælles indsats mod social dumping

- Arbejdspladserne: arbejdsmiljøorganisationen (AMO) er centralt omdrejningspunkt. Vigtigt at udenlandske medarbejdere deltager og kender deres rettigheder og pligter. Og at de forstår den instruktion, de modtager.
- Arbejdsmarkedets parter: spiller afgørende rolle i at sætte ind overfor de udfordringer, der er i branchen.
- Privatpersoner: spørg ind til dem, der udfører arbejde i dit hjem.

Spørgsmål?

FOLKETINGET

Pause

Høring om migrantarbejderes forhold i byggebranchen
Beskæftigelsesudvalget

FOLKETINGET

Natalia Grillis

Teamleder, Københavns Kommune

Jesper Malm

Områdechef, Bygherreforeningen

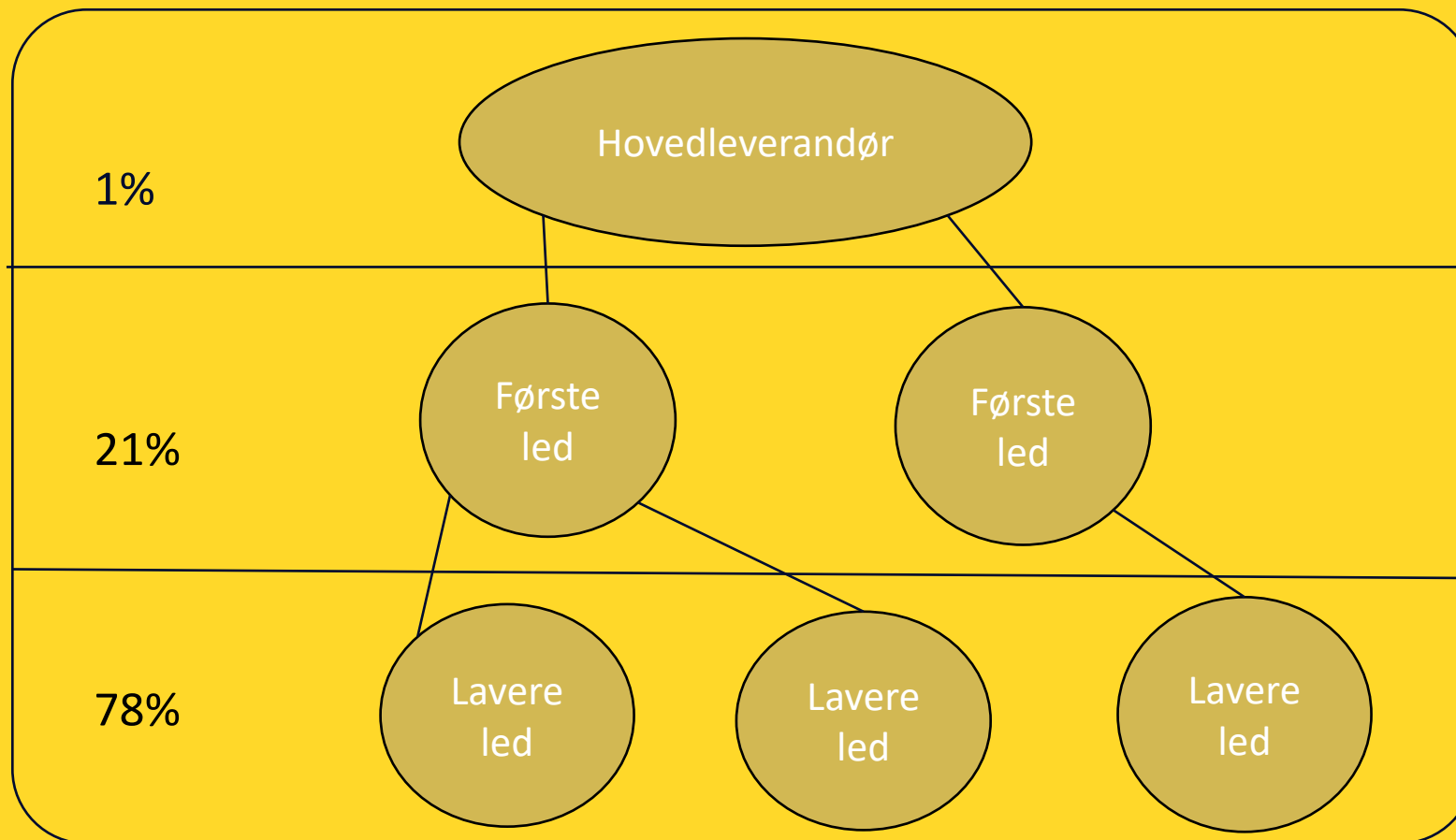
Høring om migrantarbejderes forhold i byggebranchen
Beskæftigelsesudvalget

Høring om migrantarbejderes forhold i byggebranchen

-Perspektiver fra bygherres kontrolenhed

Hvor i leverandørkæden finder underbetaling sted?

^^Procentvis fordeling af 581 underbetalingsager i B&A i perioden 2018-2023

Hvad virker allerede?

→ Fysisk tilstedeværelse

→ Kædeansvar

2,5 mio. kr. i
efterbetalingskrav
alene i år 2024.

Hvilke forebyggende tiltag kigger vi ind i?

→ ID-kort / systematisk live-monitorering af underleverandørhierarkier

→ Begrænsning af underleverandørkæder?

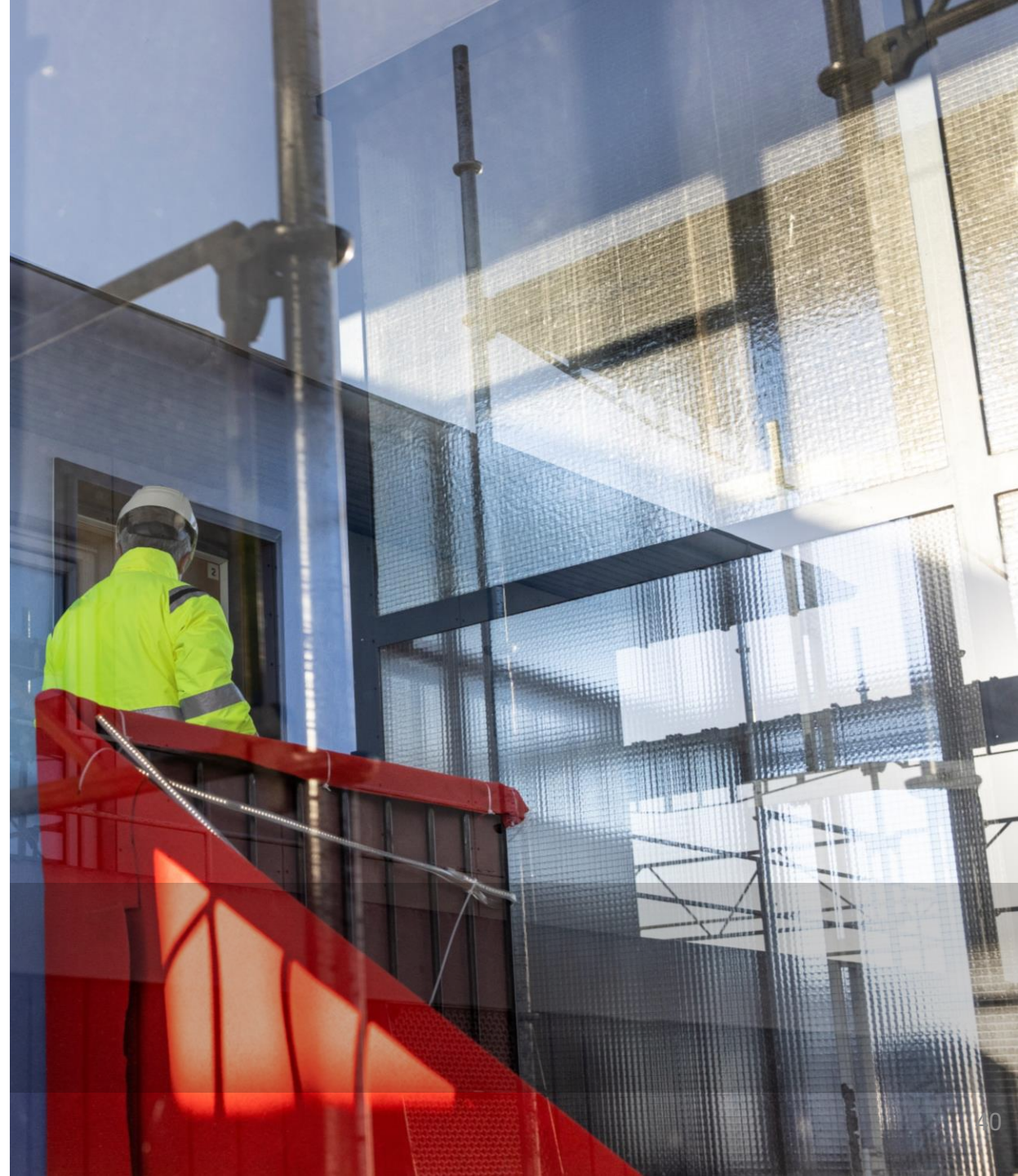
BYGHERRE
FORENINGEN

Folketingets beskæftigelsesudvalg

Høring om migrantarbejderes forhold i byggebranchen den 27. november
Jesper Malm, Politisk chef i Bygherreforeningen

Bygherrerne samler de store indkøbere af byggeri og anlæg i Danmark

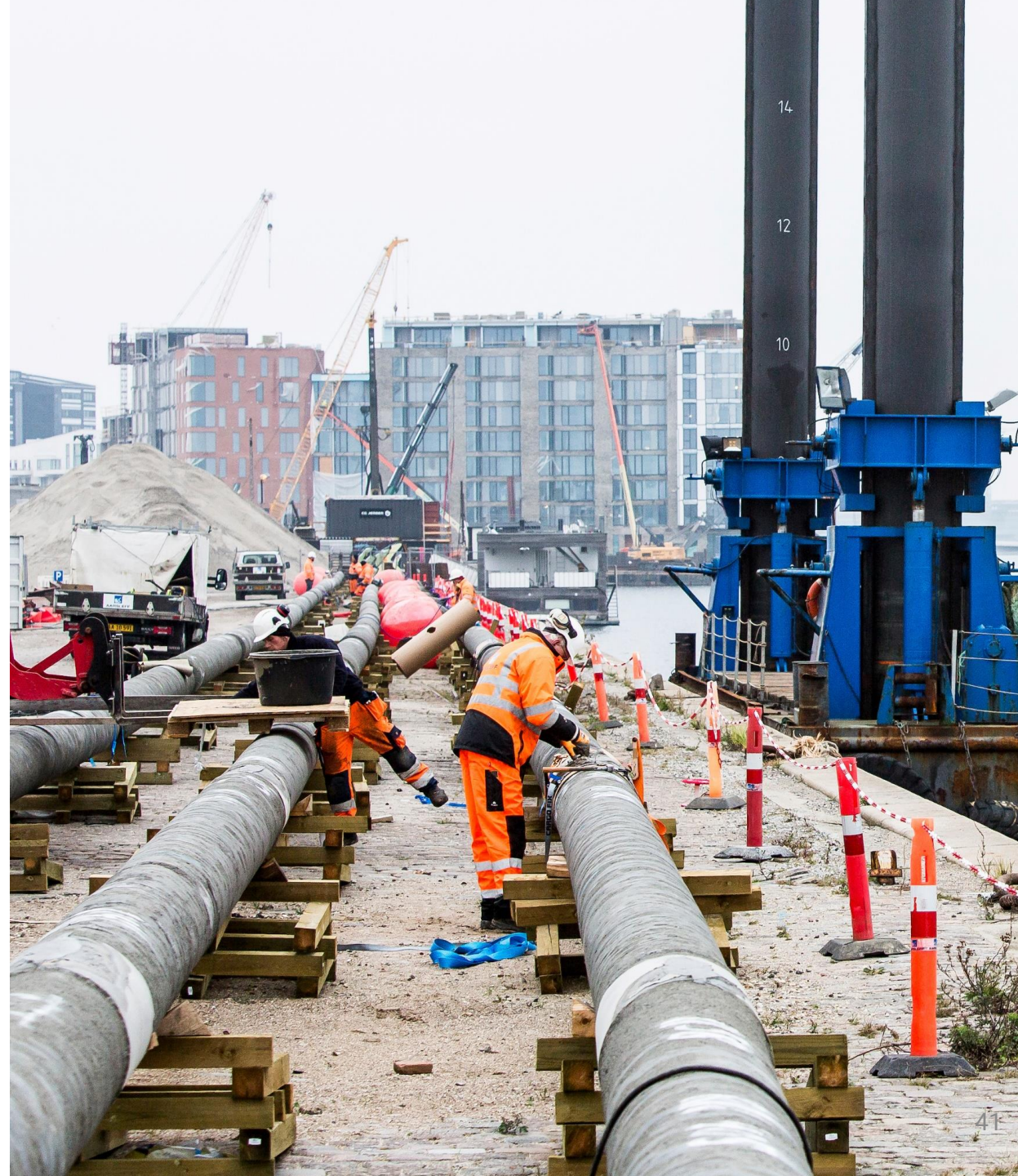
- 290 medlemsvirksomheder
- Medlemmer: Statslige, regionale, kommunale, almene, private og bygherrerådgivere
- Private er fx pensionsselskaber, store virksomheder og developere
- Investeringsniveau: Mellem 80-100 mia. årligt
- Mange er også bygningsejere/driftsherrer

Dårlige forhold for migrantarbejdere skader byggeriets udvikling

- Svækker rekrutteringsmulighederne i Danmark og udlandet
- Moralsk uholdbart for mange af vores medlemmer
- Dårligt arbejdsmiljø skader produktivitet og kvalitet
- Øger nedslidning og udfordrer fastholdelsen

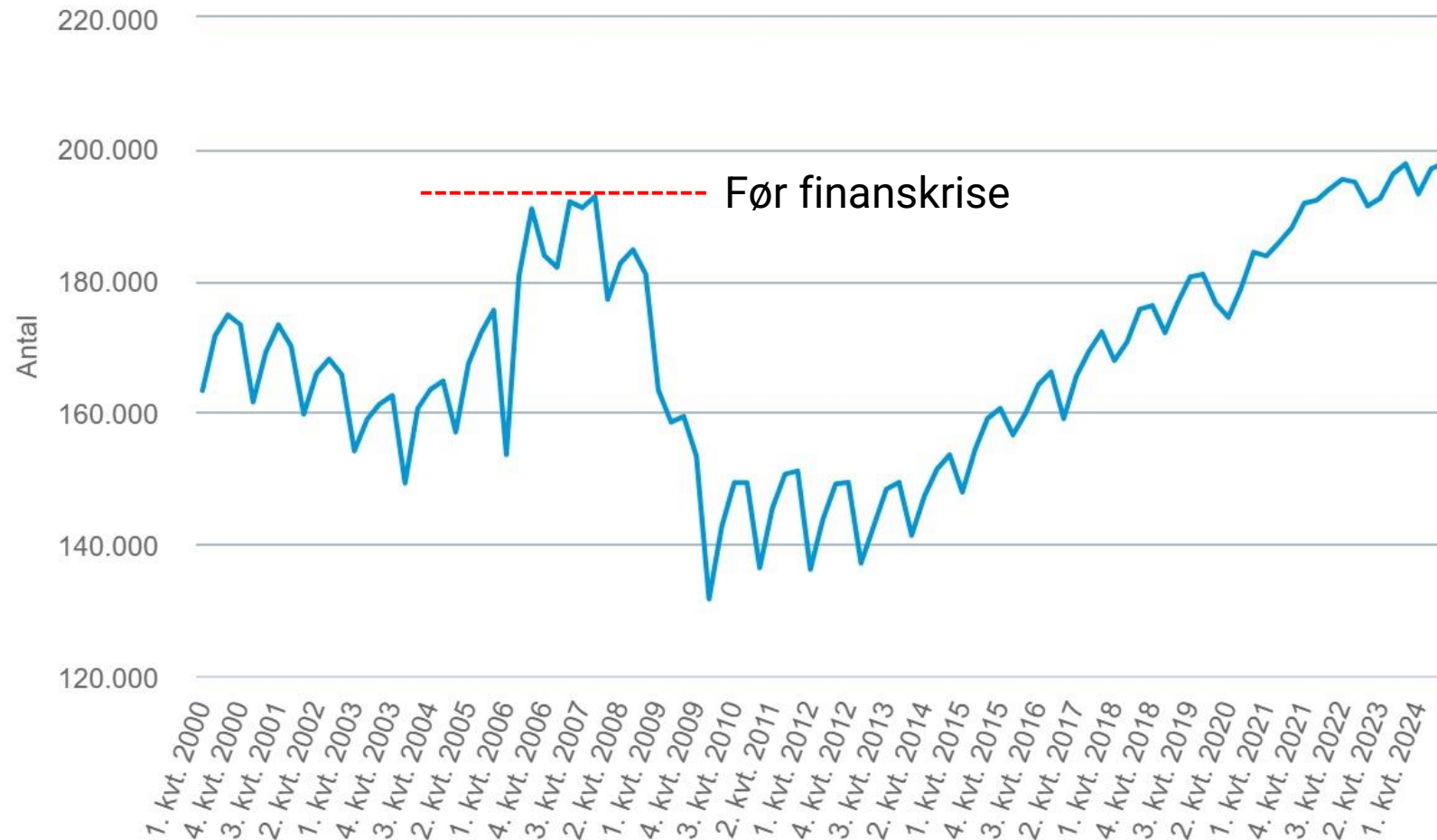
BYGHERRE
FORENINGEN

**Historisk travlhed i byggeriet gør os
afhængige af udenlandsk arbejdskraft**

Generelt et meget højt beskæftigelse i byggeriet – højere end inden finanskrisen

Beskæftigede ved bygge og anlæg

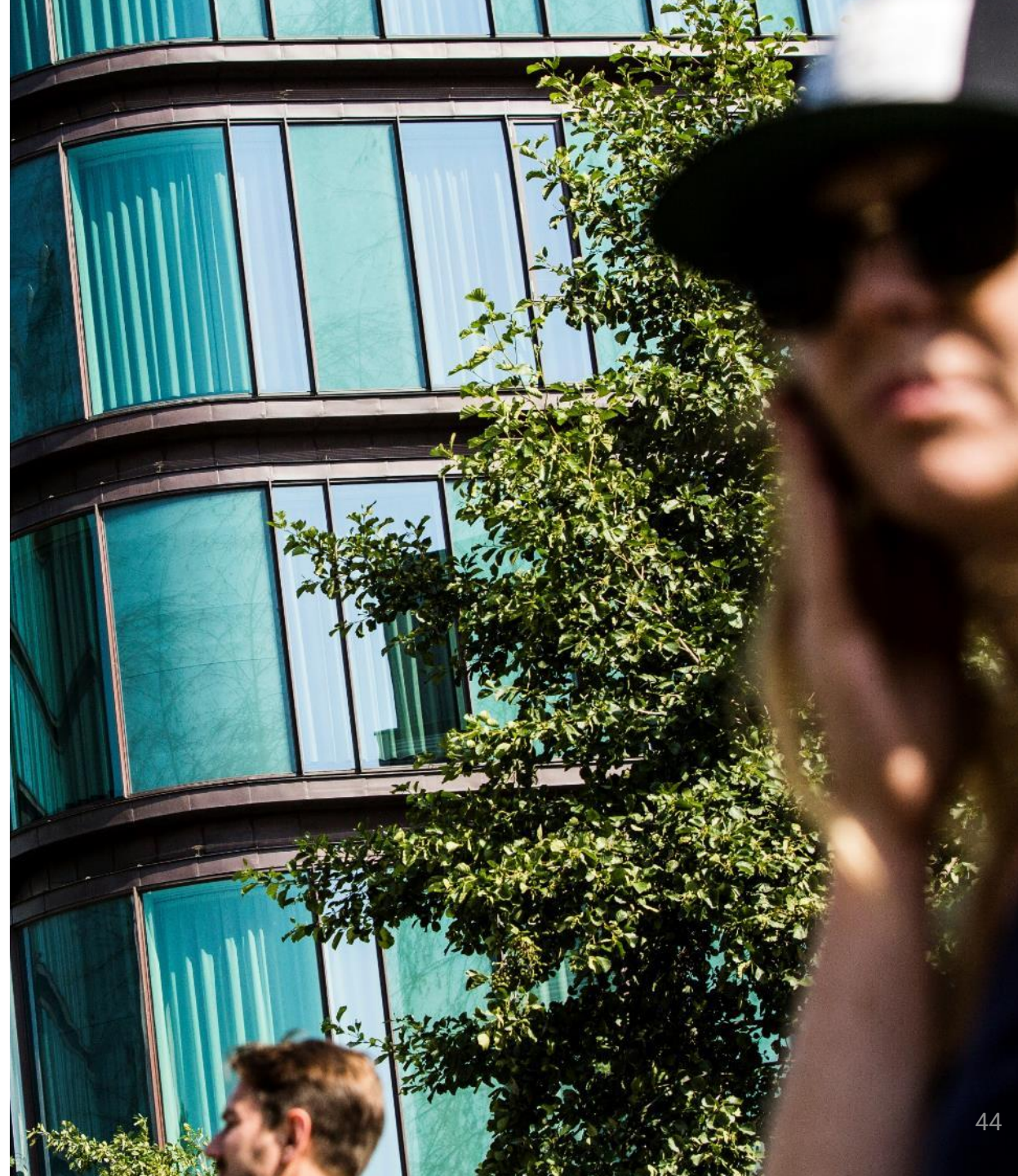
Sæsonkorrigeret: Faktiske tal | Art: I alt | Branche (DB07): F Bygge og anlæg:

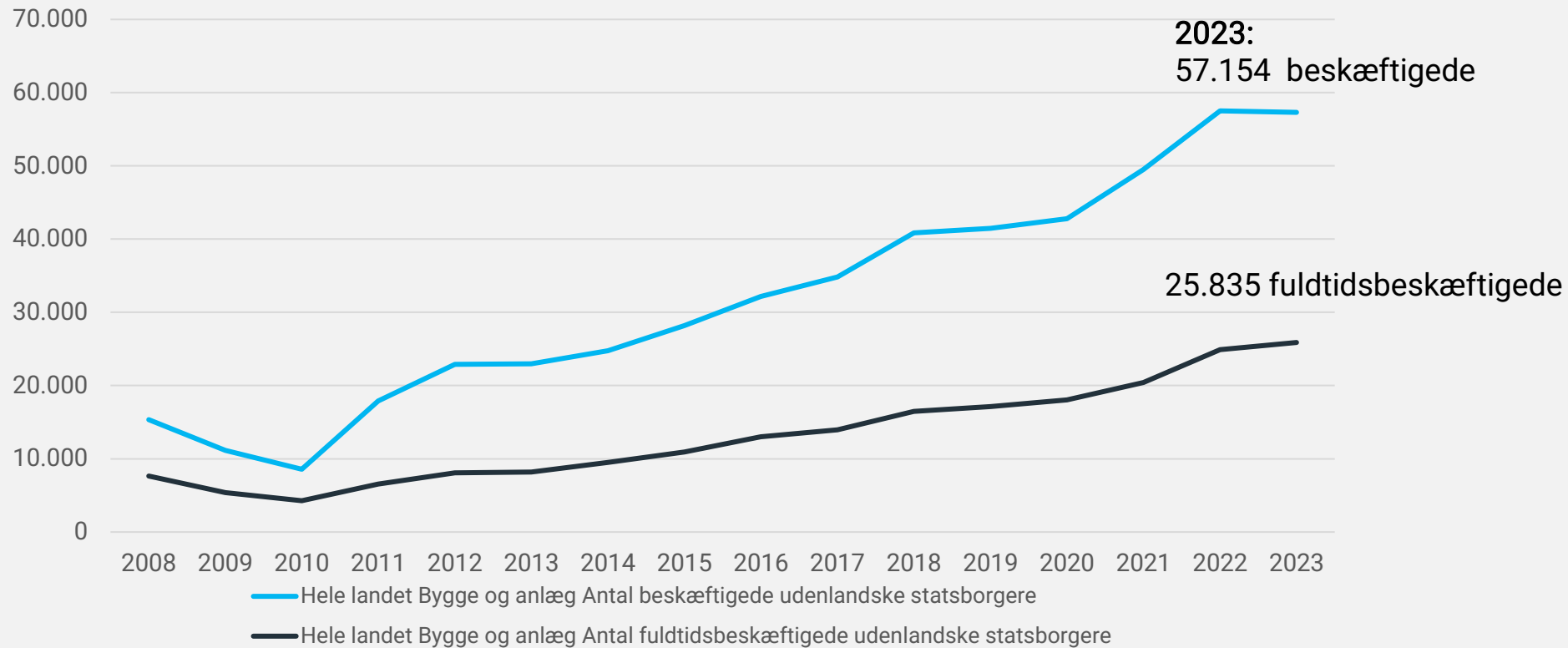
Kilde: Danmarks Statistik

2025 bliver et historisk travlt år

1. Energiomstilling (anlæg)
2. Energiinfrastruktur
3. Infrastruktur (Infrastrukturplan 2035)
4. Transformation og renovering
5. (Novo Nordisk)

Antal udenlandske medarbejdere i Danmark i byggeri er steget over de seneste år

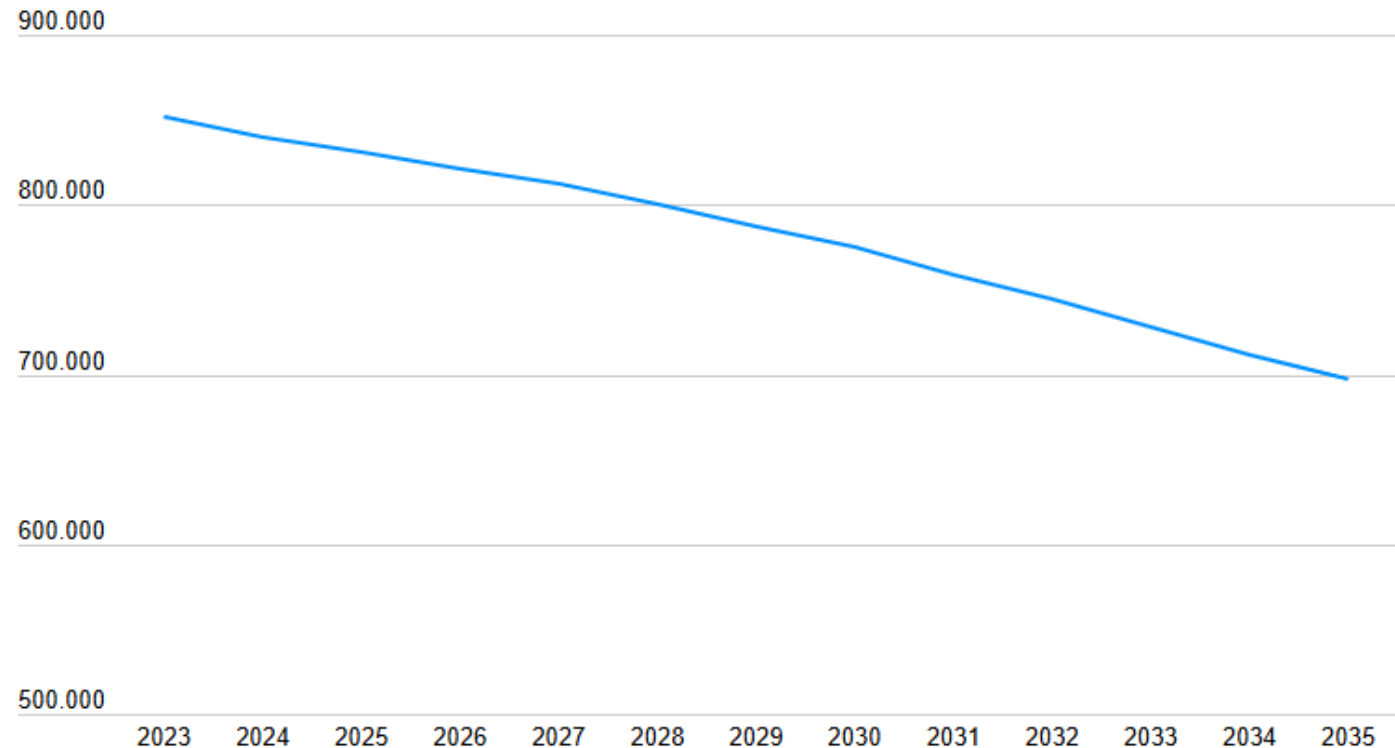

Kilde: Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering – jobindsats.dk (Udenlandske statsborgere med lønindkomst i Danmark)

Mangel på udenlandsk arbejdskraft stiger i takt med at den arbejdsstyrken falder

- 150.000 færre faglærte frem mod i 2035
- Ifølge DA Danske Arbejdsgiverforening vil der i 2030 mangle 30.000 faglærte inden for byggeriet

Antal faglærte i arbejdsstyrken, 18-66-årige

Kilde: DA Dansk Arbejdsgiverforeningen

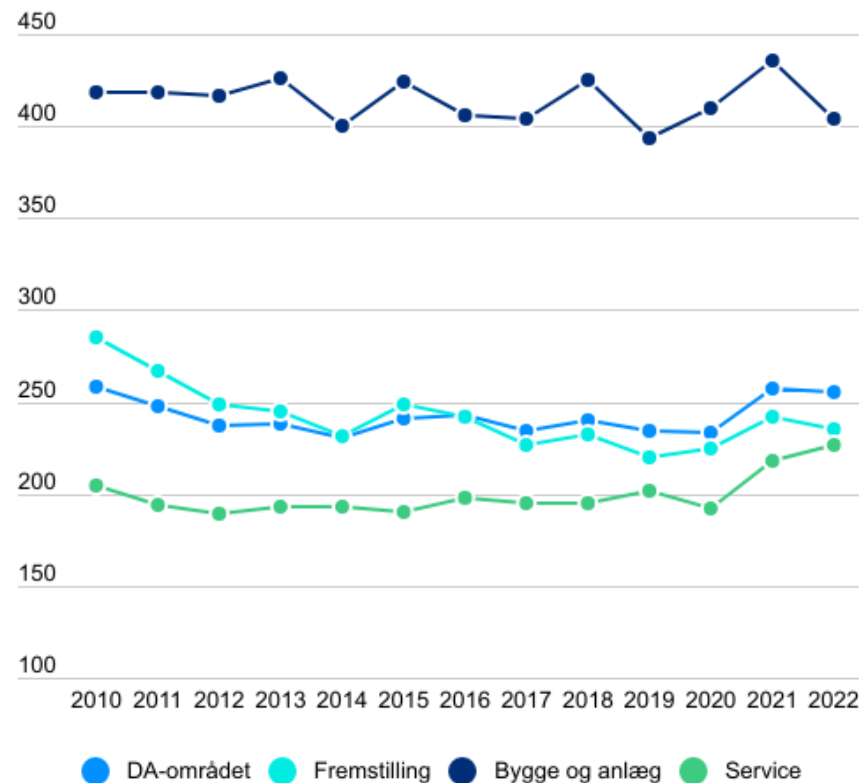

Migrantarbejdere rammer en byggebranche, der i forvejen har en arbejdsmiljøudfordring

Flere udenlandske medarbejdere lægges oven på eksisterende udfordringer med arbejdsmiljøet

- Byggeriet har vedvarende arbejdsmiljø og sikkerhedsudfordringer
- Giver naturligvis også udfordringer med arbejdsmiljø blandt migrantarbejdere

Årlige ulykker pr. 10.000 årsværk, alle ansatte

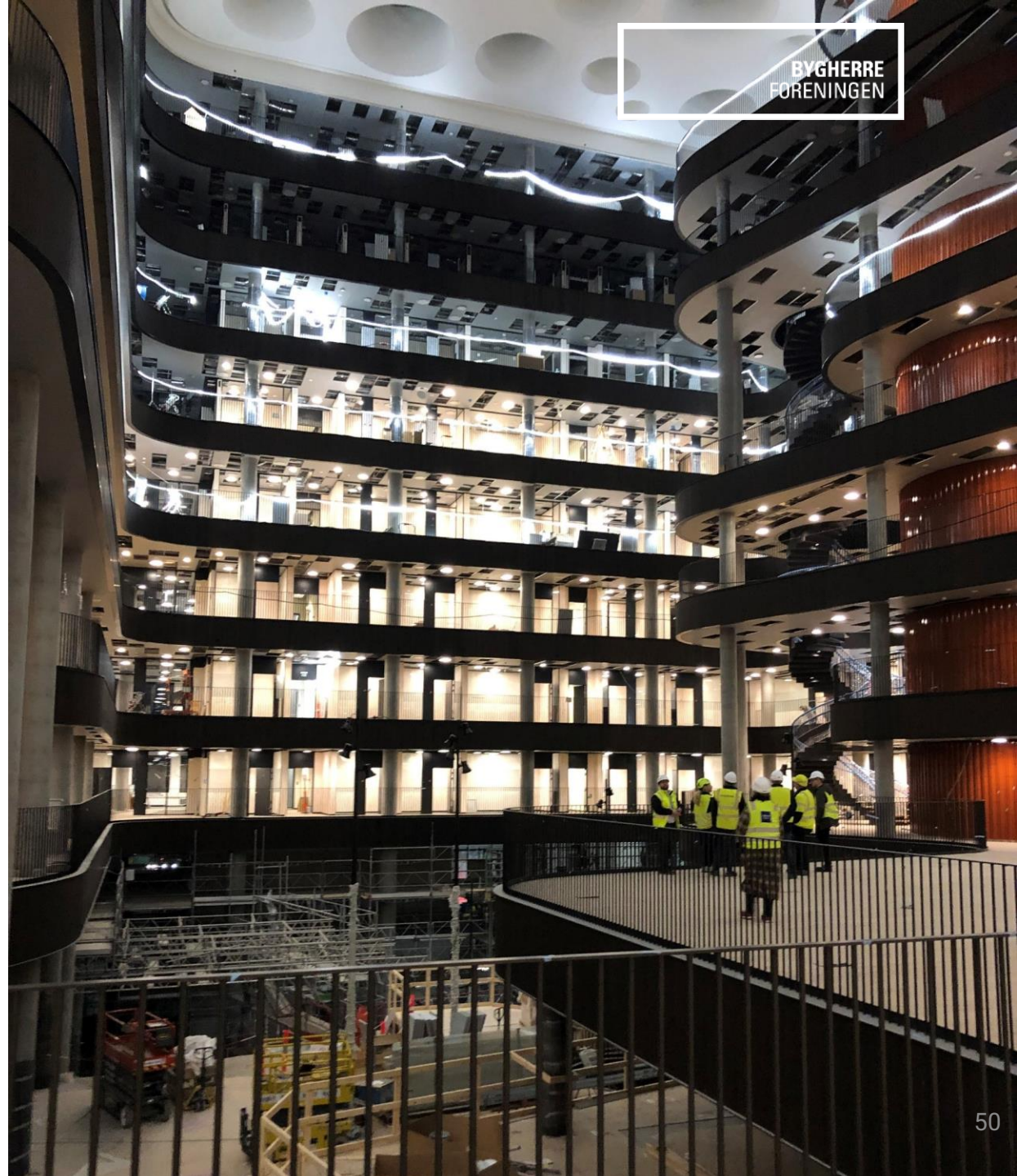
Strukturelle udfordringer i forhold til at skabe bedre arbejdsmiljø

- Midlertidige arbejdspladser, der er svære at afgrænse
- Stor trafik ind og ud på pladsen med nye mennesker og leverandører
- Stor grad af udlicitering i lange kæder
- Meget bred værdikæde (mange fag og mange aktører)
- Ind imellem stor travlhed, hvor tid er afgørende
- Det er svært at få overblik for bygherrerne og for myndighederne

Kulturelle udfordringer i forhold til at skabe bedre arbejdsmiljø

- Begrænset ansvar for ledelse af kæden
- Hierarkisk kultur (gør hvad der bliver sagt)
- Uhensigtsmæssig macho-kultur
- Manglende kønsmæssig diversitet
- De mest udsatte er de nyeste og mindst uddannede (herunder ofte migrantarbejdere)

Løsninger der kan dæmme op for udfordringer med dårlige arbejdsforhold for migrantarbejdere...

Det kan branchen selv arbejde med...

Kontrolenheder

- Enhed fra bygherreorganisationer, som besøger og holder øje med løn og arbejdsvilkår via dialog, indikatorer og uanmeldte besøg

ID-kort på byggepladsen

- Registrering af alle medarbejdere

Anvende eksisterende udelukkelsesmuligheder i udbudsloven

- Er der flere indikatorer som lyser rødt, bør man reagere med yderligere undersøgelse og reagere inden kontrakt
- Kræver ofte juridisk rykdækning

Øget ledelsesmæssigt fokus og strategisk prioritering

- Indhente erfaringer fra andre branche som fx offshore-sektor, som har rykket sig meget inden for arbejdsmiljø og arbejdsforhold
- Sikkerhed ind i alle beslutninger og handlinger

Soft Law som fx guidelines for god risikoleddelse

- En standard som man bør følge som seriøs spiller i branchen (a la God Virksomhedsledning)

Øget kompetenceniveau på alle niveauer

- Arbejdsmiljø og lønforhold ind på alle uddannelser (faglige uddannelser, arkitekt, ingeniør mv)
- Læring fra de store offentlige bygherrer som udbreder viden og metoder fra bl.a. kontrolenheder
- Mere fokus på at onboarder udenlandske medarbejdere. Herunder udbyde AMU-kurser på relevante sprog
- Introduktion til sikkerhed og arbejdsvilkår på byggepladsen til alle virksomheder og medarbejdere (dette skal gøres til adgangskrav)

Ulykkesstatik på egne pladser

- Mere data og viden. De store offentlige bygherrer er gået i gang.

Whistleblower-ordning

- Mulighed for at anmelde snyd eller uregelmæssigheder anonymt til bygherre

Her kan politikerne hjælpe...

Skabe et pålidelighedsregister for leverandører af byggeri i Danmark

- Sort register som samler aktører som har misvedligeholdt kontrakter, som bygherrerne kan konsultere
- Høring i grupper af bygherrer som giver info om pålidelighed
- Hvidt register som skaber overblik over virksomheder som har en eller anden certificering eller lever op til nogle paradigmer

Krav om ID-kort

- Mindre byggepladser (ofte uden indhegning), hvor det er hovedentreprenøren, der registrerer
- Større projekt (ofte med mulighed for afspærring) styret af bygherrerne bl.a. efter svensk forbillede

Gøre det nemmere for Arbejdstilsynets at intervenere og lukke byggepladsen

- I dag skal der to til før en byggeplads kan lukkes. Det kan godt strammes op.
- Bør ikke være varsling fra Arbejdstilsynet, således folk kan nå at forsvinde fra pladsen.

Begrænsninger for anvendelse af kæde

- Begrænsninger for arbejde i kæden på fx offentligt byggeri. Indfør fx et følg-eller-forklar-princip

Skærpe regler om autoriseret leverandører

- Offshorebranchen arbejder med ISO-standarder mv, som giver klarhed over processer og leverancer
- Mere a la autorisationsordning på asbestområdet, som trækker i den rigtige retning (ny lov i 2025)

FOLKETINGET

Palle Bisgaard

Bestyrelsesmedlem, Danske Byggefag

Høring om migrantarbejderes forhold i byggebranchen
Beskæftigelsesudvalget

The background features a dark, moody scene of construction workers silhouetted against a large window. The workers are positioned in the lower half of the frame, with one worker in the foreground and another slightly behind. The window looks out onto a cityscape with buildings and utility poles. A prominent green geometric graphic, consisting of a circle and a jagged line resembling a roofline, is overlaid on the right side of the image. The text is centered and rendered in white and green colors.

DANSKE BYGGEFAG

Høring om migrantarbejders forhold i byggebranchen

Landstingssalen i Folketinget

27. November 2024

Arbejdskriminalitet skader alle:

- Grov udnyttelse af vores udenlandske kollegaer
- Dyrt og dårligt byggeri
- Ulige konkurrence for lovlige virksomheder
- Hvidvask og skatteunddragelse

Kendte løsninger og virkemidler

- Sorter de brodne kar fra:
  - Indfør en offentlig hvidliste
  - Screeningsenhed for offentlige udbud (norsk model)
- Styrk bygherren:
  - Indfør kædeansvar for hovedentreprenør
  - Maksimalt ét led i kæden af underentrepriser – følg eller forklar
- Viden og gennemsigtighed:
  - Indfør nationalt dækkende ID-kort
  - Central opsamling af data
  - Inddragelse af fagbevægelsen
- Kontrol og konsekvens:
  - Højere bøder og sanktioner
  - Resurser til håndhævelse af klausuler
  - Styrkelse af fælles myndighedsindsats

NÆSTE SKRIDT:

- Fælles erkendelse:
  - Hele branchen taber på arbejdskriminaliteten
- Vi skal tage kontrollen tilbage:
  - Vi kan ikke leve med at der ikke er styr på branchen.
- Vi skal blive bedre til at tale sammen:
  - Fast kreds til koordinering af indsatsen – både branche og myndigheder.

FOLKETINGET

Opfølgende spørgsmål

Høring om migrantarbejderes forhold i byggebranchen
Beskæftigelsesudvalget

FOLKETINGET

Afrunding

Victoria Velasquez (EL), beskæftigelsesordfører

Høring om migrantarbejderes forhold i byggebranchen
Beskæftigelsesudvalget